

JUSTICIA SOCIAL

PREU:
15 CTS.

Loewenstein, Kreuger, Eastman... I Cambó, que no s'ha suïcidat, encara!

ORGAN DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

La crisi municipal L'impost als sous dels dependents

Comentant la crisi municipal ha escrit «L'Opinió»: «Per a governar (les minories reaccionàries de l'Ajuntament) qui sap si poden encara comptar amb els tres vots de la Unió Socialista de Catalunya, que per boca del seu cap de minoria, senyor Campalans, es pronunciava en el sentit que havia votat per disciplina el pressupost anivellat i de règim d'economies de l'Esquerra, però que l'havia votat sense convenciment».

Aquestes paraules de «L'Opinió» són sumament injustes i palesen o una lleugeresa del redactor o una malvolença manifestada.

Puntualitzem.

Els regidors de la Unió Socialista de Catalunya varen comportar-se com es resolgui en una reunió conjunta amb el Comitè Executiu. És a dir, atenen-se llealment al pacte del 12 d'abril.

La Unió Socialista de Catalunya n'ha fet molts de sacrificis a l'Ajuntament i a Madrid, per fidelitat als compromisos adquirits i per amor a Catalunya.

Ha consentit una minva de la seva personalitat, cada dia més vigorosa a Catalunya malgrat tot, per a no estorbar la política de l'Esquerra. Ha silenciado moltes discrepàncies, frenat impaciències dels militants, ajornat actituds i iniciatives substancials, per a no pertorbar la política general d'Esquerra en aquest període gravíssim que viu Catalunya.

I ho ha fet conscientment, a desgrat de saber-se perjudicada i sovint menyspreada, per creure honradament, que a Catalunya ha de governar l'Esquerra, que no ha d'haver-hi a Catalunya una solució de continuïtat en la lluita per l'Estatut i després de l'Estatut.

De procedir egoïstament, la Unió Socialista de Catalunya ja fa dies que hauria proclamat la seva total independència. I faria ja temps que l'Esquerra en sofriria conseqüències que alguns dels seus militants, del tremp del qui ha escrit les paraules transcrites, no copsen, ni coparan.

Però la Unió Socialista de Catalunya i els homes que en ella som, no oïm la veu de l'egoï-

me, ni sofrim impaciències. Sabem que la nostra hora arribarà i més aviat quan més homogeneïta, en sentit esquerrà, sigui la política catalana.

Som el suport de l'Esquerra. Seguirem éssent-ho mentre ella no conculqui els postulats essencials de la revolució, i es proposi realitzar-los en el govern de Catalunya. I quan deixi d'ésser-ho, la Unió Socialista de Catalunya, sola i ferma, aixecarà molt en laire la senyera del proletariat català.

Ens agravia qui ens suposi d'altra manera, i disposats a pactar o a votar amb els enemics de la República (Lliga), de la decència republicana (lerrouxistes), de la conseqüència política (Jové), de la dignitat mental (Velilla), de la llibertat espiritual i ciutadana (Solà de Cañizares). Qui pensi que la Unió Socialista de Catalunya pot formar part del monstruós conglomerat dels 25.

Demanem a «L'Opinió» que rectifiqui el judici que comentem. I està obligada a fer-ho, perquè ningú com els que la escriuen o l'inspiren, coneixen l'honestetat fonamental de la Unió Socialista de Catalunya: la lealtat, que hem portat fins el sacrifici, de la nostra política de suport a l'Esquerra.

Del meu carnet

L'Estatut

S'anuncia la batalla de l'Estatut. ¿Caldrà de nou movilitzar totes les forces polítiques de Catalunya? Potser sí. L'Estatut es forjà sota el signe de la concòrdia: signe meravellós que no ens hauria de deixar mai, no per les coses concretes, com ara, sinó com a norma de vida i de conducta. Concòrdia vol dir germanor i amor. Fixem-nos que totes les doctrines que s'han obert pas en el món, han tingut per fonament una llei d'amor i de convivència. I és que l'amor ho edifica tot, mentre que l'odi tot ho destrueix. El nacionalisme orb i tancat, el nacionalisme que no obeeix a un ideal de redempció i per tant de justícia, és sempre un sentiment d'exclusivitat i d'odi. Contra aquest nacionalisme de clau i de negació, hi ha el sentiment viu de la nacionalitat, que es fa compatible amb la germanor humana i amb la convivència d'homes nacionalment distints i ideològicament compenetrats. Es amb aquest sentiment que defensarem ara l'Estatut i que l'imposarem, si cal imposar-lo.

ULISSES

¿Ja heu enviat el vostre donatiu a JUSTÍCIA SOCIAL?

El problema de l'impost sobre els sous dels dependents, no tenia dotze anys enrera, gairebé cap importància.

Els sous eren llavors molt baixos, motiu pel qual les retribucions de la majoria dels dependents, no venien gravades per cap mena de quota. Per altra banda, l'impost corresponent a les retribucions més elevades acostumava a ésser pagat pels mateixos patrons.

Però, amb la constitució de la Comissió Mixta i la promulgació dels escalats de sous mínims (any 1920) els termes del problema han variat radicalment.

Indiscutiblement, els sous mínims són més crescuts que els que regien abans de la guerra, circumstància que ha fet que gairebé tots ells vinguin gravats per la llei. Per altra banda, el costum que tenien quasi totes les cases de pagar l'impost, avui gairebé ha desaparegut.

L'impost d'utilitats sobre els sous dels dependents, cobra actualment d'acord amb el següent escalat:

Més de 1500 pessetes, sense passar de 2000 a l'any, 2'50 per 100.
Més de 2000 pessetes, sense passar de 3000 a l'any, 3 per 100.
Més de 3000 pessetes, sense passar de 4000 a l'any, 3'50 per 100.
Més de 4000 pessetes, sense passar de 5000 a l'any, 4 per 100.
Més de 5000 pessetes, sense passar de 6000 a l'any, 4'50 per 100.
Més de 6000 pessetes, sense passar de 7000 a l'any, 5 per 100.
Més de 7000 pessetes, sense passar de 8000 a l'any, 5'50 per 100.
Més de 8000 pessetes, sense passar de 9000 a l'any, 6 per 100.
Més de 9000 pessetes, sense passar de 11.000 a l'any, 7 per 100.
Més de 11.000 pessetes, sense passar de 13.000 a l'any, 8 per 100.
Més de 13.000 pessetes, sense passar de 15.000 a l'any, 9 per 100.
Més de 15.000 pessetes, sense passar de 20.000 a l'any, 10 per 100.
De 20.000 en endavant, 11 per 100.

Tenim doncs, que el dependent que guanya deu pessetes diàries, ha de pagar per impost 10'50 pessetes cada mes. Es això just? Nosaltres entenem que no. Amb 60 duros al mes, (tipus màxim de l'escala de sous mínims per al dependent del comerç a l'engròs), aquell dependent, si és solter, podrà anar relativament bé, però si és casat i té família, com succeeix en la majoria dels casos, aquell dependent gairebé no en té ni per a malmenjar. Aquell home és tan proletari com el més proletari dels treballadors. Per què doncs, l'Estat li retalla encara el seu raquític sou, cosa que no fa amb els jornals dels altres treballadors?

El dependent de comerç, com un peó qualsevol, està exposat a totes les contingències de l'atur forçós, i quan arriba a vell no té dret a jubilació de cap mena, cosa que no passa amb els funcionaris de l'Estat i de les Corporacions locals. Per què, doncs, els sous dels dependents han de sofrir una retallada?

S'ha dit, algunes vegades, que si es suprímís l'impost, moltes cases de comerç registrarien en els seus llibres de comptabilitat, sous supe-

riors als que, en realitat, paguen a llurs dependents, i així disminuirien artificialment, llurs beneficis.

Creiem que a la República avui i a la Generalitat demà, els fóra fàcil lluitar contra aquesta ocultació. Estem segurs que les entitats de dependents els ajudarien de bona gana.

N'hi hauria prou en que l'Estat o la Generalitat facilités als Centres o Sindicats de Dependents, còpia de les declaracions de sous que els patrons presenten a les oficines de la Hisenda cada trimestre. Llavors els Centres de dependents preguntarien als companys interessats si és veritat que guanyen els sous consignats en les declaracions, i si no fos així, el dependent tindria dret a reclamar per mitjà de la Comissió Mixta, totes les diferències corresponents.

Creiem que, davant la possibilitat de tenir qüestions i conflictes amb llurs dependents, les poques cases que haguessin pensat en inflar els sous que cobren llurs empleats, desistrien de fer-ho.

S'imposa, indiscutiblement, una rebaixa en la tarifa avui dia en vigor. Si la situació financera de la República no és gaire bona, no són pas els dependents de comerç els qui en tenen la culpa. La República per damunt de tot ha d'ésser justa, i no és just, no és humanitari, que al dependent que sosté la seva família amb un jornal de deu o dotze pessetes diàries, l'Estat avui o la Generalitat demà, n'hi treguin 10'50 o 14'40 cada mes, sense compensació de cap mena.

Els parlamentaris catalans

La primera setmana de març foren presents a totes o a algunes de les sessions del Parlament, els següents diputats catalans, (sense esmentar aquells que tenen càrrecs ministerials):

De la U. S. C.: Campalans, Serra i Moret, i Josep Xirau, (l'Alomar, quart membre de la nostra minoria, és a l'ambaixada de Roma).

De l'Esquerra Republicana: Aragay, Bellí, Companys, Loperena, Lluhí, Palet, Riera Puntí, Santaló, Ventosa i Roig, A. Xirau, i Dencàs.

Del P. C. R.: Martí Esteve.

De la Lliga: Rahola.

Independents: Coromines i Dolcet.

Radicals: Estadella i Simó.

La segona setmana hi foren els següents:

De la U. S. C.: Campalans i Josep Xirau.

De l'Esquerra Republicana: Aragay, Companys, Dencàs, Layret, Palet, Puig i Ferrer, Albert de Quintana, Sbert, Santaló, Terradelles, Ventosa i Roig, i A. Xirau.

Del P. C. R.: Nicolau d'Olwer.

De la Lliga: Estelrich.

Independents: Coromines i Dolcet.

Radicals: Simó.

Senglers: Franco, Samblancat i Giménez.

Aquesta primera quinzena els treballs de Comissió han estat particularment feixucs per als nostres com-

I no es digui que, tret o rebaixat l'impost d'utilitats, el dependent de comerç ja no tributaria res a l'Estat, car igual que un altre treballador, tributaria pels impostos indirectes, que graven el consum de totes les coses i la utilització de tots els serveis.

El dependent ve obligat a esmerçar en articles de primera necessitat tot el sou que guanya; res pot estalviar. Calculi's, per tant, el percentatge elevadíssim que del seu sou va a parar a les caixes de l'Estat. I tot això sense parlar de l'impost de cèdules personals, un altre tribut que doblega sense pietat les espalles del dependent, especialment del que és casat i ha de pujar criatures.

Fa més de deu anys que les organitzacions dels dependents, i especialment el C. A. D. C. I. i la Federació de Dependents i Tècnics de Catalunya, batallen sense parar sobre aquest assumpte i, després de tant lluitar, únicament s'han obtingut dues petíssimes victòries parcials; una en 1922, en temps d'en Bergamín, i l'altra en 1927, en temps d'en Calvo Sotelo!

Nosaltres creiem que, ara, en temps de la República i de la Generalitat, quan està a punt d'aprovar-se un pressupost d'ingressos de 4550 milions de pessetes, amb un superàvit de més de 89 milions, bé serà possible aconseguir, especialment a favor dels dependents que guanyen sous més modestos, una mica més de justícia i una mica més de fraternitat.

R. RAFOLS CAMI

Nova Secció de la U. S. C.

El Centre Republicà de Sudanel ha resolt per unanimitat adherir-se a la Unió Socialista de Catalunya

Els nous companys, que accepten les normes disciplinàries de la U. S. C. (afiliació individual, carnet, etc.) són l'ànima de la Cooperativa local i la majoria absoluta de l'Ajuntament. Companys de Sudanel! Benvinguts a les rengleres de la U. S. C.!

IMPORTANT

Per manca d'espai deixem per al número vinent un estudi del nostre company Lluís Ardica sobre la personalitat i l'obra del cèlebre economista i cooperador Charles Gide, suara mort.

Per les mateixes raons ajornem la publicació d'uns comentaris que tenim preparats sobre la figura d'Ivar Kreuger.

LA SETMANA POLITICA

L'Estatut

Volem ésser optimistes, però...

¿Qui, a Catalunya, no somnia amb l'Estatut? De tant desitjar-lo, ja és una espècie de mite.

¿Qui, fora de Catalunya, no veu amb recel l'Estatut? De tant témer-lo, ja perill.

L'oposició sentimental i mental és ferma, tangible. ¿Què en sortirà?

Molts miren Azaña i resten tranquils. Nosaltres no en desconfiem. Però, Azaña no és immortals, com a home i com a governant. I poden anar de tal manera les coses que quan Azaña volgués no estigués ja en condicions de fer-ho. Llavors, què? ¿No és Lerroix qui ha parlat de la possibilitat d'una dissolució de les Constituents abans de l'aprovació de l'Estatut? ¿No és Domingo qui admet un Estatut desnaturalitzat per unes Corts, sense puntualitzar quines?

Volem ésser optimistes, però...

L'Estatut no ha guanyat el cor del poble més enllà de l'Ebre. Allí «el que quieren esos catalanes» no ha perdut valor d'expressió i d'actualitat.

L'Estatut és cosa sabotejable pels tècnics oficials més interessats en embolicar que en resoldre objectivament i lleial la qüestió financiera.

L'Estatut repugna a la quasi totalitat de les Constituents. I en ella els Royo Villanova, els Melquiades Alvarez, els Alba, patums anquilosades, no són illots acantillats: fan escola. I els socialistes espanyols no trenquen el silenci hostil. I els de la «cordial comprensió» no es treuen la careta del somriure hipòcrita.

Volem ésser optimistes, però...

A l'endemà del 12 d'abril de 1931, va semblar per un moment que s'esborraven vells i endinsats prejudicis borbònics. Hores més tard hom pogué veure que les arrels restaven, i mesos després que tornaven a sorgir vigorosament a la superfície.

I avui ningú no té pressa a Madrid. Com si no vivís aquí un poble freturós, aclaparat per una munió de problemes que a Madrid no es resolen i a Barcelona tampoc, a l'espera de l'Estatut. Com si el deute revolucionari fos ja saldat. Com si la República no hagués d'ésser quelcom més que un canvi de règim i de persones. Com si els prejudicis borbònics fossin més forts, més actuals que les realitats punyents de la vida. Com si en el fons esperessin l'ocasió per a un altre «carpetazo» d'aquells que feren la glòria d'Alfons XIII i la fortuna de Cambó i Companya.

No hi ha cordialitat. No volen que hi hagi comprensió. Són fets molt desagradables, certament. Però, fets.

Volem ésser optimistes, però...

¿Què seria de l'Estatut si a Madrid perdéssim cohesió, si a Madrid pensessin que res passaria aquí en refusar-lo?

Senzillament: no tindriem Estatut.

És lamentable dir-ho i comprovar-ho. Entristeix i indigna. I desconhorten en vigílies del primer aniversari de la República. Però, ¿per què enganyar-nos constantment? ¿Per què, si a tots podria salvar-nos el llenguatge clar, les actituds netes, el coneixement exacte de la veritat?

I la veritat que hi veiem a Madrid és aquesta: que el perill d'una reacció catalana ens afavoreix, que la por conté el desbordament dels vells prejudicis borbònics.

I la veritat que Madrid ha de veure a Barcelona, és aquesta

altra: que si es vol pau, cal votar l'Estatut; que si es volen crear possibilitats pròsperes, cal no ajornar més la votació de l'Estatut; que si es vol consolidar la República, cal renunciar a les tradicionals maniobres polítiques i reconèixer amplament i lleial el dret sobirà de Catalunya.

Ni res menys, ni res més. ¿Ho entendran així, d'una bona vegada, a Madrid i aquells que vivint a Barcelona no senten com la tragèdia ens envolta?

Volem ésser optimistes, però...

Deixarem d'ésser-ho si Catalunya no es manifesta fermament resolta a viure la seva vida. Com sigui. Amb les Constituents o contra les Constituents.

El míting del Bosc

Al teatre del Bosc han tornat a parlar els cavernícoles. No els va passar res. Tanmateix les banderes borbòniques onejaven per tota la sala, i els oradors es desafiaven a qui parlaria pitjor de la República. D'haver-hi al míting un delegat governatiu

deuria ésser sord i cec, o cavernícola.

No ens dol la llibertat de paraula, de pensament, encara que d'ella en gaudeixin els que, quan poden, la refusen categòricament els altres.

Però ens indigna que justament gaudeixin d'un tracte de preferència, els que menys ho mereixen.

El mateix diumenge el governador va suspendre els mítings d'altres forces polítiques. ¿Per què els dissidents de l'esquerra no poden parlar, a Barcelona, i els conspiradors de la dreta, sí? Voldríem que el senyor Moles ens digués el secret de tan seriosa i poc republicana ciència política.

Fa poc un delegat governatiu va suspendre violentament un míting de la Unió Socialista de Catalunya, alegant que un orador va criticar el govern. I el diumenge els cavernícoles varen cridar «mori la República» fins que volgueren, i hi tornaren en el banquet. Ningú no els va molestar. A ningú no han ficat a la presó.

Sembla que l'ombra d'Angue-

ra de Sojo resta encara pels salons del govern civil i de «prefectura».

Massa valents

Ha sorprès a molta gent la tranquil·litat del míting cavernícola. No esperava una intervenció violenta de la policia, puix ja se sap que és simpatitzant. Si no la dels «revolucionaris» que remenen la cua per Barcelona.

¿S'han acabat els faistes 100% i 99%? ¿I els comunistes oficials? ¿I els comunistes camperols? ¿I els lerroixistes menjafrares? Pel Teatre del Bosc no se'n va veure ni un per un remei. Però això no vol dir que s'hagin acabat.

Això vol dir una altra cosa. Als mítings de la Unió Socialista de Catalunya hi van faistes a fer el valent. Als mítings cavernícoles no s'hi acosten.

¿Serà per què als mítings de la U. S. C. hi concorren gent pacífica, desarmada, i als cavernícoles s'hi trobarien més pistoles que homes?

No volem ésser malpensats, però tanmateix els nostres «revolucionaris» són massa valents.

Les eleccions alemanyes

Hitler, caricatura alemanya de Mussolini, ha estat derrotat per la coalició democràtica. El poble alemany ha salvat el seu immediat esdevenidor i ha consolidat la democràcia mundial.

Però el perill no ha estat més que ajornat.

Hitler no és un fenomen casual. És el fruit d'una política nacional alemanya fluixa i, sobretot, d'una política internacional egoista.

Del no canviar aquesta, Hitler serà una força potent, un explosiu.

La liquidació d'Hitler serà simultània a la liquidació de la postguerra. Els deutes, les reparacions, són el polvorí. L'anul·lació dels deutes i de les reparacions iniciarà un període de veritable consolidació democràtica i de cordial solidaritat internacional.

Es possible que les potències capitalistes, encegades per llur egoisme, veient el camí de salvació no el vulguin seguir. Llavors, la catàstrofe tot s'ho endurà.

JOAN COMORERA

LLIBRES

Folk-lore

Sara Llorens de Serra: «Folk-lore de la Maresma. Vol. I, El cançoner de Pineda». — Joaquim Horta, impressor. Barcelona, 1931.

La ciència folklòrica de Catalunya acaba d'ésser considerablement enriquida: La companyia Sara Llorens de Serra, la delicada escriptora d'un estil ple d'entusiasme i amor inflat pel pur lirisme, i dels pocs autors autènticament per a infants que tenim a casa nostra, ha ofert un complet i laboriós cançoner de Pineda, vol. I de la seva obra «Folk-lore de la Maresma».

En la introducció, sòbria, densa, ens explica la història del recull i tot el referent al seu contingut, així com la finalitat perseguida.

Sara Llorens de Serra ha actuat sempre científicament, ha obrat amb la més absoluta objectivitat. Pocs folkloristes han fet una labor més rigorosa, més bona que la seva. «El cançoner de Pineda» — la part ens pot dir l'excellència del tot, del conjunt del «Folk-lore de la Maresma» és Folk-lore autèntic. I, encara, reuneix el gran valor d'ésser una obra acabada. Sara Llorens ha dit la darrera paraula sobre el cançoner de Pineda.

Vegem la tasca científica de la nostra companyia.

Sara Llorens ha recollit totes les cançons populars o popularitzades de Pineda. I les ha donades tal com les oferia el poble; no hi ha hagut la menor tria, ni cap adulteradora depuració de la poètica, de l'estil ni del llenguatge. De les cançons amb dues o tres variants, no n'ha estat eliminat res; al contrari, l'autora reporta, ordenadament col·locades, totes aquestes variants. Les formes dialectals i àdhuc els mots estrangers o estrangeritzats, han estat íntegrament respectats.

Diu, en la introducció, Sara Llorens de Serra:

«Així és el nostre Cançoner. Espontani: sense retocs, sense addicions ni laminadures. Té tonades excelses i en té d'inspirades; té versos perfectes i en té d'esguerrats; té temes idealíssims i en té de banals; té valors d'elevada moral i en té de pèssim rutinariisme.»

«Els reculls folklòrics no poden ni han de fer-se d'altra manera. Són l'expressió de l'ànima popular, i no d'una selecció.»

Sara Llorens ens diu qui li ha cantat cada cançó i fa un retrat breu, precís, dels cantadors. No descuida tampoc la font de cada variant, encara que aquesta consisteixi en un sol vers.

De cada cançó reporta lletra i tonada (233 cançons amb 210 tonades), enumerant-les i classificant-les amb gran encert. De les cançons sense tonada pròpia, ens diu la tonada adaptada.

La reproducció de la classificació emprada acabarà de donar idea del valor científic del llibre:

- I. Cançons de capta.
- II. Balls (1).
- III. Cançons de bressar.
- IV. Cançons de mar.
- V. Cançons de l'art de la terra.
- VI. Cançons de menar bestiar.
- VII. Cançons de tonada coadjuvadora:
  - A) Cavalleresques, amoroses i llegendàries;

- B) De lladres;
- C) Històrico-polítiques;
- D) Satíriques.
- VIII. Cançons de diada i d'època:
  - A) Nadales;
  - B) Carnavalesques;
  - C) Quaresmenes;
  - D) Les caramelles o als goigs;
  - E) Goigs de porta;
  - F) Cançons d'enramades i d'altres festes de carrer;
  - G) Cançons de l'Advent.
- IX. Cançons de tonada evocadora:
  - A) Bàiques;
  - B) Religioses.

Un apèndix ens dona les variants que de les cançons pinedenques es troben en altres comarques catalanes.

Una breu explicació davant de cada grup acaba de situar el recull i ens diu el que encara es conserva i el que ja està perdut, fent-nos sovint la història d'algunes cançons o de costums locals.

El llibre ha estat aplegat amb grans treballs i dificultats. Això, fa més amorós «El cançoner de Pineda» i és un elogi més a Sara Llorens de Serra.

L'edició, plena d'il·lustracions, molt bella.

Quan tota l'obra estigui publicada — l'autora ens diu que el corpus tradicional de Pineda ocuparà uns quants volums — serà per sempre més una obra de consulta obligada.

(1) S'hi comprenen focs i balls, alguns sense lletra.

Una novel·la de Jordana

C. A. Jordana: «Una mena d'amor». Edicions Proa; Biblioteca «A tot vent», 42. Badalona, 1931.

La producció literària de C. A. Jordana és cosa sòlida; bon coneixedor del llenguatge, escriptor d'un estil elegant lliure d'enfitecs i ple de concisió, ha dotat les lletres catalanes de bones novel·les i bons contes i ha sabut donar un to europeu a l'humorisme. Jordana no és potser un escriptor brillant, però basta que sigui un escriptor de debò.

«Una mena d'amor» afirma la vàlua del seu autor. Amb una gran traça en el novel·lar, precis en els detalls i en les observacions, no ens dona, ara, un argument esplèndidament original; ens presenta un petit drama de cada dia, amb gran traça i desimboltura, i sense oferir-nos una veritable novel·la psicològica, tal com l'entemem avui, còpsa esplèndidament la psicologia dels personatges i pot fer una cosa viva — modernament viva — dels amors grisament vulgars que desoriu.

La intensitat de la novel·la és el seu gran valor. «Una mena d'amor» vibra constantment.

L'obra consta de dues parts ideals. En la primera l'amor ho és tot; l'embriaguesa dels sentits i dels sexes, pintada amb la màxima franquesa, amb veritable cruessa, dotada d'un realista erotisme que ratlla l'obscenitat sense arribar-hi mai, enfonsa el lector en les regions delicioses de la lascívia. En la segona, el maquinisme agafa relleu, acceleradament, fins a dominar per complet aquell delit amorós. Són dues parts ben separades, de la manera més natural; no obstant, en la primera hi trobem el ritme del maquinisme i en la segona hi plana sempre una ombra de sensualisme.

EL PROBLEMA DE LA TERRA A TORDERA

A Tordera els senyors propietaris diuen que no hi ha cap problema a resoldre i que tothom es guanya la vida esplèndidament, sobretot els de l'art de la terra, cosa que així hauria d'ésser però resulta que és al contrari. Aquests propietaris els convé fer aquella manifestació a fi de que els governants no els obliguin a rebaixar les rendes que cobreixen els seus masovers, i si examinem bé la qüestió veurem que a cada casa de pagès o a cada parcer se'ls presenta un problema, i greu, a resoldre: el problema de la pròpia subsistència.

Podríem esmentar multitud de casos que allargarien extraordinàriament el nostre escrit, però per mostra en citarem uns quants. El cas més corrent resulta el del propietari de mas i terres que pel sol fet d'ésser propietari cobra la meitat de tots els fruits; per una altra banda en aquests masos s'hi sol establir una explotació pequària, essent a càrrec exclusiu del masover tots els treballs, llargs, fatigosos i realitzats en hores extraordinàries, que el bestiar requereix. La meitat dels beneficis que produeix el treball del masover són per al propietari, el qual moltes vegades no posa ni la meitat del capital necessari per a l'adquisició d'alguns cap de bestiar (que tal són els tractes corrents) sinó que manleva els diners de la seva part a un estrany i en ésser venut el bestiar, el prestamista cobra un deu per cent de l'import de la venda, resultant que el masover paga la meitat d'aquest interès. Altres vegades el propietari no es pren ni aquesta molèstia sinó que és el masover el qui s'ha d'espavilar i naturalment en aquest cas, després de pagar el préstec, el propietari, pel sol fet d'ésser-ho del mas, cobra la meitat del benefici restant.

En les prestacions per meitat, segons tractes de masoveria antics, el propietari ha de satisfer la meitat de les despeses generals de l'explotació dels camps, però tots s'escapen de pagar la meitat de les eines i arreus agrícoles i el bestiar de treball, que tot va a càrrec del pagès. Si es mor el bestiar de treball el pagès tot sol, no sols experimenta la seva pèrdua sinó que ha d'adquirir-ne un altre si vol continuar la seva feina. Alguna vegada els pagesos no podent fer aquestes adquisicions al recórrer al propietari han rebut per tota resposta que ell tampoc té diners i que essent així val més que se'n vagi de la terra perquè el nou masover amb tota seguretat que hi portarà el bestiar de treball necessari. Aquesta contestació, de què deixin la terra, és la resposta que els propietaris tenen a punt davant de tota reclamació dels camperols. Les terres

són escasses i se n'aprofiten. La majoria de propietaris de Tordera quan el masover és víctima de desgràcies inevitables i no pot satisfer la renda que un altre no tan desgraciat pagaria li diuen: mira, amb tu estic perdent diners i això no pot ésser, per tant, hauràs de buscar-te casa que a mi no em convens.

Hi ha un cas que val la pena de considerar i és el d'un propietari d'una finca que hi té dos masovers i alguns menadors parcera. La casa on obliga a viure els masovers no té cap condició d'estatge per a una família i molt menys per a dues. Quan aquests masovers entren en aquestes terres els va dir que si no disposaven de pessetes, ell responia de tot o en faria fiança per tot el que els calgués per al desenvolupament de la terra i ha resultat que en comptes de fer ell la cessió del crèdit, els masovers, per fer unes adquisicions imprescindibles, han hagut de respondre amb la part que al propietari corresponia, així també han hagut de manllevar els diners per a la compra de bestiar, pagant el deu per cent d'aquest capital en realitzar-se la venda del bestiar engraiat. Quan fou l'hora de passar comptes de totes aquestes coses, els masovers reclamaren al propietari que els modifiqués el contracte i en lloc de pagar uns fruits proporcionals pagarien un lloguer fixe; la resposta del propietari fou una amenaça de desnonament.

Un altre cas bastant interessant a considerar, el d'un propietari que té a la seva finca tres o quatre masovers, els quals paguen la meitat de fruits i beneficis del bestiar també a mitges. Cap d'aquests masovers ha fet demanda de revisió del seu contracte i el propietari se n'alaba dient que els seus masovers estan molt bé i en prova d'això, diu, és que cap ha dit res; sabeu per què? perquè si bé és veritat que el propietari ha bestret unes pessetes per a l'adquisició de bestiar boví i els masovers no les han pogut amortitzar degut als bons tractes que tenen amb el seu amo, pels quals resulta que sempre estan empenyats i no gosin dir que l'ànima sigui seva i menys ara que el propietari els ha donat entement que si reclamen alguna cosa hauran d'anar al carrer i que quan vingui la llei agrària donarà als propietaris facultats d'acomodar a lliure caprici.

Si anéssim citant casos del bon procedir dels propietaris de Tordera podríem fer una Bíblia i encara no els diríem tots, ens mancaria referir el cas del propietari de Tordera més amic de l'harmonia entre amos i pagesos segons ell diu, i que de resultes d'haver perdut un judici de revisió que interposà un seu arrendatari es volia gastar un paper de mil pessetes per obligar-lo a pledejar, fent-li fer despeses i negant-li uns diners que aquest propietari li tenia en dipòsit, diners que ha lliurat després d'haver interposat el pagès una reclamació judicial, d'haver d'avenir-se a una multitud de formalitats que l'han obligat a fer despeses d'advocat i procurador. Aquest humanitari propietari, molt religiós i gens animat

J. R. i T.

MIRANT CAP A UN FUTUR PROXIM

A primers del passat novembre va aparèixer damunt aquestes pàgines un documentat estudi del company N., referent a l'estructuració que caldrà donar al nostre Estat renaixent tan bon punt ens sigui aprovat l'Estatut per les Corts Constituents de la República. La necessitat que tots els catalans ens captinguem de la concepció del magne projecte és de tal evidència que resultaria superflu tot pretès intent de demostració. I, no obstant, hi ha qui se'n desenten; precisament aquells que segons les seves pròpies pretensions compten amb la màxima preparació, amb les millors dotes per a contribuir a fer-ho, s'entretenen amb una oposició ridícula i poca-solta als únics homes que han fet quelcom — poc no obstant pel que nosaltres hauríem desitjat — per a edificar una Catalunya nova, europea, de cara al món i a l'esdevenir.

L'oportunitat que se'ns forneix de construir de cap a peus un Estat nou, un Estat model, desapropiada en la República Espanyola, hem de voler aprofitar-la en la Generalitat de Catalunya. En l'article al qual ens hem referit més amunt s'esbossava una distribució departamental o ministerial de les futures tasques que haurà de desenvolupar el nostre màxim organisme nacional. Nosaltres volem parlar avui d'una altra qüestió que no té un aspecte tan brillant, però que dins de la seva humilitat aparent és en realitat l'instrument més important, quasi diríem únic, per al bon o mal, ràpid o lent, rutllament de la cosa pública; de les oficines i del personal que haurà d'encarregar-se de les funcions de la Generalitat, o sigui, per dir-ho amb el mínim de paraules, de la futura burocràcia catalana.

Tots els que sustenten una ideologia individualista, siguin de dreta, siguin d'esquerra, fonamenten llur antistatisme en el fet del pèssim rendiment i la manca d'organització característica de totes les velles burocràcies en general i de l'espanyola particularment i especialment. La seva raó és prou tangible perquè pugui oposar-se-li la consideració, altrament ben certa, que totes les tasques de les burocràcies actuals no són sinó el resultat lògic de la psicologia individualista, anaràctica i egoista, burgesa en fi, encara avui imperant. El que cal, en tot cas, és oposar uns fets a altres fets; l'única prova positiva és el mutatge d'una burocràcia en la qual desapareguin les tasques que tenen les fins ara han vegetat en totes les oficines d'Espanya.

Nosaltres creiem que el defecte més gros que tenen prové de la permanència en el seu si del mateix esperit, íntegrament conservat, de molts anys enrera; no hi han passat revolucions de cap mena, no han sofert la més lleu modernització. En aquest sentit el mecanisme burocràtic juga el paper d'un volant d'una massa enorme que amb la seva inèrcia inèrtiliza tota voluntat de canvi d'orientació. Per això mentre totes les empreses del món s'han posat a to amb els imperatius de l'època, les oficines estatals no han perdut, amb un anacronisme irritant i perturbador, ni la més mínima part de la lentitud i de la inactivitat dels temps de les diligències.

Es ben senzilla, doncs, la recepta per a curar quasi tots els viciis de les burocràcies; cal modernitzar o, més exactament, cal racionalitzar les oficines públiques.

Encara que creiem que no és avui realitzable, tot just després d'haver

acab de passar aquells anys dictatorials de disbaixa, no volem deixar de remarcar com fóra convenient començar la racionalització que preconcitem amb la construcció entera, de dalt a baix, d'unes oficines d'estructura ben moderna i racional que per ella sola influis ja en l'esperit dels que hi treballin. Això, no obstant, és secundari; el que és imprescindible és l'aplicació en les oficines de la Generalitat de tots els mètodes moderns d'organització i de selecció basats en la Psicotècnia, o, puntualitzant més, en la Telergètica. Cal que la selecció i la racionalització que fins ara quasi tan sols són aplicades per les empreses particulars, amb el consegüent desavantatge per la classe obrera — caldrà que un dia parlem de la racionalització i del maquinisme, els quals constitueixen indubtablement un gran avanç, un gran benefici per a la humanitat, però que el fet d'haver aparegut en aquesta època d'economia capitalista ha rebaixat considerablement llur importància benèfica i en definitiva sols han aprofitat a una pe-

tità minoria, precisament la que ho necessitava menys —, passin a ésser la norma de la nostra burocràcia oficial. Així com, per l'ús que se'n fa i pels resultats que se'n deriven, ens és violent a nosaltres, socialistes, recomanar la selecció i la racionalització en les empreses privades, devem imposar l'organització científica del treball en les oficines públiques per a demostrar clarament els avantatges econòmics i pràctics dels sistemes collectivistes.

Cal, per altra banda, posar a to amb la seva alta missió de servidors del poble les retribucions de tots els funcionaris, de manera que amb elles soles en tinguin prou per a viure dignament. Cal augmentar les hores d'oficina fins al mateix nombre que les empreses particulars i suprimir en absolut la possibilitat de no tenir-hi feina, de moment mitjançant la creació de torns i anant reduint les places innecessàries que vagin quedant vacants.

Cal fer que sigui efectiva la responsabilitat dels alts funcionaris i cal aconseguir que, adonat-se alts i baixos del paper que realment represen-

ten en la maquinària de l'Estat, obrin en conseqüència.

En aquest article només hem volgut expressar algunes idees que, al nostre entendre, deuen ésser les directrius de la racionalització de la burocràcia catalana, puix que no és propi d'un article periodístic arribar fins als detalls de realització. L'estudi definitiu per a posar-la en pràctica creiem que podria i deuria encarregar-se a l'Institut d'Orientació Professional, al front del qual es troba un home d'un prestigi tan elevat i merescut com és el nostre admirat company Emili Mira.

Creiem que tots els socialistes, tots els collectivistes, àdhuc tots els socialitzants, han de desitjar aquesta regeneració dels oficinaris públics. I ara que als catalans ens és possible de fer-la, gràcies a la construcció sencer del nostre Estat, no tindriem por si no hi poséssim tota la voluntat, tot l'esforç, tota la intel·ligència.

T.-I.

C O M A R C A L S

BADALONA

Encara que un xic amb retard, cal fer avinent que la Secció de la "Unió Socialista de Catalunya" de Badalona, actua d'una manera decidida i perseverant en pro del triomf dels nostres ideals.

Cada dimecres a l'estatge de la Secció, es donen conferències de caràcter polític i cultural. Fins aquest moment són quatre les que s'han donat, a càrrec dels companys Comorera, qui parlà sobre "La Unió Socialista de Catalunya"; Roure i Toront, qui parlà de "Cristòfor Domènec"; Pere Mateu, que versà sobre "L'Escola i el Socialisme"; i Elionor Serrano, que parlà de "L'Escola Social".

Fins ara totes elles s'han vist molt concorregudes. L'afluència d'oients ha estat nombrosíssima, i els resultats molt positius, puix s'ha obtingut l'entrada de nous socis, a més de l'entusiasme encès en l'esperit lluitador dels nostres companys per a continuar la via ascendent del nostre Partit.

CANET DE MAR

Conferència de C. Carqués

L'estimat col·laborador de JUSTÍCIA SOCIAL, donarà una conferència, avui, dia 19, a l'"Ateneu obrer" d'aquesta localitat.

Parlarà de "La insurrecció comunista de París, de 1871".

L'acte és organitzat per l'Agrupació de Cultura de dita entitat.

BISBAL DEL PENEDES

Organitzat per la Secció local de "La Unió Socialista de Catalunya", el passat dissabte, dia 5, els bisbalencs tingueren el goig de poder fruit de la paraula dels nostres volguíssims companys Joan Comorera i Francesc Viladomat, al local del Centre Agrícola, que era força ple i més ho hauria estat a no ésser pel temps ventós i plujós; però no per això l'acte tingué menys força i importància, com ho demostraren els aplaudiments del públic davant la paraula autoritzadíssima dels oradors palesant l'encert amb què eren tractades les qüestions que s'escatien.

A les nou del vespre, el company Olivella, president de la Secció local de la U. S. C. obre l'acte i cedeix la presidència al company Viladomat, qui, després d'un breu, però eloqüent parlament de presentació, cedeix la paraula al company Comorera, passant a desenvolupar el tema "La qüestió religiosa".

Després d'un breu exordi entra de ple al tema i sense esforç de cap mena ens demostra clarament com el clericalisme, apartant-se de la seva missió espiritual, ha intervingut tothora en els afers polítics, essent així mateix, el puntal de les monarquies com també el suport de l'absolutisme.

Comença recordant com Jesús llançava els marxants del temple per ésser el temple un lloc espiritual on no hi era permès cercar-hi cap mena de plusvalia ja que el temple amb llurs administradors no pot ni deus servir per altra cosa, que per a celebrar-hi actes espirituals.

Passa a parlar de les intrusions papals en tots els actes polítics del món fins a perdre el poder temporal. Explica amb profusió de detalls com Espanya és governada pel clericalisme arribant-se a poder ésser estatut un règim inquisitorial. Com Felip II, Carles V, i altres, avancen tots els actes de clericalisme a benestar de l'Estat, com els feudals, defensats tothora i sobrehumanament pel clergat, aguanten l'esclavatge blanc, com els clergues, emparant i excomunicant, fan que siguin els humils homes que hagin de pensar i obrar tal i com ho veu el cervell del seu feudal, com de des del Papa a l'últim clergue són fermes suports de la classe dominadora.

Demostra d'una manera videntíssima la maldat que tenia aquell rei cle-

rical que s'anomenava Ferran VII i entra de ple a explicar com tots els clericals a les guerres carlines eren els defensors del reaccionarisme i com encara avui, els pocs que queden, són els vius perturbadors de la República, quan la República res més no ha fet que donar un màxim de llibertats a tots.

Fa un viu retrat de l'últim rei espanyol i recorda com junt amb Primo de Rivera, van a Roma a retre vassallatge al Papa restablint vells costums de clericalisme i fent submissió de tot poder al poder papal; i fent, així mateix, de la força un dret, vengué totes les consciències dels seus súbdits, consciències que van ésser conquerides al 12 d'abril i retrobades el 14, per no ésser, ja mai per mai, perdudes novament.

En acabar, els aplaudiments duren llarga estona, fins que el com-

pany Viladomat aconseguí fer-se oir.

En Viladomat, després de remarcar la molta vàlua del company Comorera, vàlua que ja coneixem, ens féu una petita glossa del company Xirau per definir-nos amb paraules seves i del senyor Cossío la personalitat de Déu.

En acabar l'acte i com a fi de festa, festa grossa per nosaltres, els companys Comorera i Viladomat ens tingueren llarga estona pendents dels seus consells.

Ara sols esperem poder tornar a sentir les seves veus.

Dissabte passat, dia 12, ens visitaren els companys Duran i Guàrdia i Elionor Serrano, els quals tractaren els temes "Valor del Cooperatisme" i "La missió de la dona".

El Corresponsal.

El control obrer

Conferència de M. Serra Moret

Obre l'acte el jove advocat Pere Mateo, dient que la Comissió Política de la secció del districte VIII, a l'inaugurar el cicle de conferències que té anunciat, ha triat un tema de palpitant actualitat, triant per a exposar-lo, un dels homes de més vàlua dintre el Partit, en Manuel Serra Moret.

Aquest comença la conferència fent una exposició de les idees socialistes.

Nosaltres—diu—no neguem cap dels fets que les nostres adversaris ens posen al davant. Fa notar com a exemple que, els que més han predicat l'acció directa i que la tenen com a base fonamental dels seus principis, han estat els que en moltes ocasions han hagut de prescindir-ne.

Nosaltres acceptem tota revolució, arribant fins a la destrucció, si convé, sempre que les circumstàncies ho aconsellin. El que no podem fer és fixar aquesta direcció per endavant.

Precisament el Socialisme és l'única doctrina que ha volgut veure en l'home la materialitat extricta. Ara, que com més materialistes siguem, més necessitem tenir d'estar capacitats per a sotmetre la matèria. No ens podem dedicar a fer grans edificacions mentals fins que conseqüim una plena independència econòmica, o sigui material.

Necessitem que l'home faci l'esforç, no a contra-cor, sinó amb plena consciència del que representa el seu treball, i de la necessitat d'aquest.

Segueix dient que, els obrers no hem d'esperar que ens facin uns lleis que ho canviïn tot, sinó que hem d'ésser nosaltres que, capacitant-nos per a reorganitzar la Societat, portem a cap aquest treball.

El control obrer no vol dir res més que els obrers han d'estudiar molt, que han d'aprendre molt i posar-se al nivell dels tècnics que té al seu servei la burgesia. Vol dir controlar els afers de l'empresa en què treballin, per a millorar-la en bé seu i sobretot de la col·lectivitat.

No és d'estranyar que les entitats patronals facin tot el possible per a aconseguir que no sigui una realitat aquesta llei, puix això representa per als seus associats i per al altres empleats d'aquestes empreses, l'acabament d'uns privilegis que gaudeixen.

L'argument més usat per ells per a combatre aquesta llei és el que diuen es divulgarien els secrets de fabricació de les grans empreses. Jo pur dic que aquests secrets no existeixen, que els preus de cost, les despeses, etc., els pot calcular tothom. El que no els interessa és que els obrers ens donguin compte de les irregularitats que presenten en els seus balanços, en alguns casos per a especulacions finan-

ceres, fingint falsa prosperitat i, en altres cosos, simulant negocis desastrosos.

Hem de declarar noblement que el que perseguim amb aquest control, no és solament harmonitzar interessos entre el capital i el treball, sinó capacitar als nostres obrers per a la direcció de les fàbriques per al dia de demà pogrè prescindir d'una infinitat de paràsits. Hem de procurar que no ens passi com a Itàlia que, conseguiren apoderar-se de les fàbriques i hagueren d'abandonar-les per falta de preparació.

Per exemple, posa el cas de la Companyia de ferrocarrils de la costa que fa 17 anys tenia al seu servei 2 ó 3 enginyers, i avui, circulant igual nombre o menys de trens, en té 32. Els balanços d'aquesta Companyia es podrien nivellar suprimint els enginyers sobrants.

Acaba dient que, si podem aconseguir aquesta positiva millora, haurem fet un pas endavant per a la consecució de les nostres reivindicacions, sense necessitat de fer revolució.

Al finir aquest parlament, fou llargament aplaudit pel nombrós públic que omplia el local, el qual seguí la seva disertació amb la més gran atenció.

E. M. M.

El gran míting de Lleida

En el teatre «Victòria» de Lleida va realitzar-se el míting inaugural de la secció de la U. S. C.. Varen fer ús de la paraula els companys Sales, Roca, Jaques, Comorera, Serra i Moret i Campalans. El públic, que omplena tota l'edificació del teatre (pati, lloges i passadissos), va donar repetides proves del seu entusiasme. La paraula dels nostres companys, l'antífesi del pinyol clàssic, serena, sincera, constructiva va desvetllar moltes intel·ligències i conquerí força voluntat.

La secció de Lleida, la més important de les foranes, influirà de manera decisiva en la capital i en les comarques. La política de Lleida comença ara una nova vida.

La nova orientació de les masses

Ambs les nostres paraules voldríem ésser clars i fàcilment entenedors per les masses que són impulsades per cabdills més o menys demagògs cap a la consecució d'un ideal i ens plauria encara més de tenir una virtut tan gran que poguéssim arribar amb el fruit del nostre pensament a fer vibrar encara que fos en una petita quantitat l'esperit d'aquestes masses que es belluguen nerviosament arreu del món per a fer-los entendre la nostra preocupació. Confessem la inutilitat de la nostra aspiració, romàntica i d'una impossibilitat manifesta de reixir augmentada pels defectes dels quals ens trobem rublerts que dificultarien la claretat d'afana que voldríem que tinguessin per a tothom les nostres apreciacions.

Fins ara, les masses que després d'escollir la paraula càlida del cabdill s'han llançat a la lluita per un ideal que ha fet remoure les seves fibres sentimentals, han seguit una cursa folla sense tenir una consciència clara de les finalitats intrínseques que persegueixen. D'aquesta folla, quan no han aconseguit el triomf de la causa per la qual han lluitat s'han sentit defraudats del seu resultat; llavors tota la fúria combativa s'ha girat contra el cabdill que — jutjat d'una manera folla els ha enganyat. Cal que reconeixem que obrant d'aquesta manera s'han enganyat a si mateixes. I ens preguntem ara: és que les masses han d'ésser tots temps inconscients? La lluita per un ideal, ha d'ésser portada sempre per unes veus demagògiques que, les més de les vegades, són traïdores als sentiments del cabdill? Desviem-nos cap a la lluita de transició que estem vivint actualment i remarcuem com és precís de fer desaparèixer aquesta teoria actual de la lluita de masses. Som en un període de transició d'un règim usurpador, abassegador: capitalista, a un altre règim de cooperació col·lectiva, de col·laboració universal, més humanitari, més adaptable a les necessitats mundials: un règim socialista. Per a portar a cap aquest trasbals hem de remoure enèrgicament les fibres més sensibles de la psicologia de les masses, hem de capgirar-ne els seus escrúpols, hem de fer desaparèixer prejudicis anorreadors d'activitats ennoblidores. Hem de fer un canvi tan profund en la consciència de les masses que és precís ara que canviem també de sistema en el nostre afany d'emportar-nos el seu entusiasme.

L'entusiasme d'aquesta massa ha d'ésser ben definit i amb una convicció ferma de l'ideal pel qual lluitarà. Cal emprar una tàctica ferma i constant d'educació i de cultura del poble; cal forni-lo de la forta utilitat de preocupar-se de les necessitats mundials, cal fer-los pensar i cal remoure les recòndites fibres humanitàries per l'ideal de millorament col·lectiu universal fent-los veure d'una manera justa i serena la grandiosa perspectiva dels ideals socialistes.

Els curssets, les conferències, els opuscles, han d'ésser els vehicles propagadors de la idea universalista; sense la força impulsadora folla d'una demagogia, però amb una tenacitat i amb una claretat grandiosa de convençuts d'un ideal perfecte. Heu-vo ací la tasca més profitosa que podem fer per a la consecució d'unes finalitats que no seran enganyoses per les masses, que esdevindrien conscients i amb una visió clara i definida de la fita cap a la qual marxarien amb passa ferma i inaturo-

M. GUIOT I CUBELLS.

CREDIT I PREVISIO

Societat Cooperativa
Corts, 618, 1.ª - Tel. 16671

L'objecte de la Societat és practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

LA FORÇA DE LA COOPERACIÓ MUNDIAL

L'Aliança Cooperativa Internacional, acaba de publicar les estadístiques relatives a les organitzacions cooperatives dels 32 països afiliats a ella, la U. R. S. S. compresa. Aquestes dades, de les quals donem un resum a continuació, ens mostren quin és el paper importantíssim—gairebé capital—que el moviment cooperatiu internacional juga en la marxa progressiva del Socialisme.

COOPERACIÓ DE CONSUM	
Cooperatives de distribució	21,051
Famílies associades	64.519.390
Vendes anuals, milions Ptes. or	36.500
Capital en accions, milions Ptes. or	4.700
Reserves, milions Ptes. or	1.625
Cooperatives majoristes nacionals	44
Vendes anuals, milions Ptes. or	32.375 *
COOPERACIÓ DE PRODUCCIÓ	
Cooperatives obreres de producció	1.071
Socis	132.756
Operacions anuals, milions Ptes. or	240
COOPERACIÓ DE CREDIT I ASSEGURANÇA	
Bancs Cooperatius nacionals	21 **
Operacions anuals, milions Ptes or	44.000
Capital en accions, milions Ptes. or	60
Reserves, milions Ptes. or	45
Dipòsits, milions Ptes. or	1.942
Cooperatives nacionals d'Assegurança	27
Cooperatives assegurades	51.955
Persones assegurades	8.180.575
Valors dels béns assegurats, milions Ptes. or	14.517
Primes pagades en 1930, milions Ptes. or	225
Asegurances pagades en 1930, milions Ptes. or	75

* En aquesta xifra està comprès el valor de la producció pròpia de les cooperatives majoristes.
** Aquests bancs estan compostos principalment per cooperatives de consum; en alguns països en formen part també els Sindicats obrers.

Bibliografia cooperativa

Révue de la Coopération Internationale.—Principals articles que conté el número de març d'aquesta revista:
Estadístiques de les organitzacions afiliades a l'A. C. I., corresponents a 1930, primera part.—La primera part d'aquestes estadístiques comprèn les cooperatives de consum i llurs organitzacions centrals de 30 països. Al costat de les xifres de 1930 es publiquen les de 1929, per a provar el poder de resistència de la Cooperació de Consum, durant el primer any de la crisi.
Els problemes econòmics del moment. I. Què és l'Economia Cooperativa?, per Doreen Varriner, B. A. Ph. D., qui sosté que l'economia cooperativa implica un nou examen radical de tots els preceptes de l'economia, acceptats pel capitalisme. "No basta ocupar-se del paper que juga l'empresa cooperativa en el sistema capitalista actual; cal que anem més enllà i ens preguntem en què es diferenciarà de l'actual un sistema econòmic, completament organitzat, sobre principis cooperatius. Es en aquests moments, precisament, que aquesta qüestió exigeix un estudi més profund i més conclouent que fins ara, car aquesta qüestió té una relació directa amb el problema de les relacions entre les cooperatives de consum i les organitzacions cooperatives de producció".
La Banca Cooperativa, per N. Barou, director del "Narodny Bank of Moscow Ltd.". En aquesta segona part de l'estudi començat en el número de febrer, l'autor passa revista dels diversos tipus de bancs cooperatius i advoca per una col·laboració més estreta entre les institucions bancàries de cada país i per a la creació d'un Banc Cooperatiu Internacional.
La Venda Governamental i Collectiva. II. Els plans de restricció en el mercat del te, un nou informe de la sèrie elaborada pels serveis d'Investigacions Econòmiques de l'A. C. I.

OBRES SOBRE COOPERACIÓ RECENTMENT PUBLICADES
HERZ, ERICH. *Die Konsumgenossenschaften in der Tschechoslowakei*. Tesi de doctorat a la Universitat de Zurich. Praga, 1932.
FAUGERAS, JACQUES. *Oranges, citrons, Pamplemousses. Leur culture et leur Commerce en Floride et en Californie*. Paris, Dunod, 1931, 221 pp.
ROYAUME DE BULGARIE, DIRECTION GENERALE DE LA STATISTIQUE. *Statistique des Coopératives dans le Royaume de Bulgarie en 1929*. Sofia, 89 pp.
TALMAKI, S. S. *Co-operation in India and Abroad*. Foreword by Sir Lajubhai Samaladas, Kt., C. L. E. Mangalore Basel Mission Press, 1931. XVII-502 pp.
THE CO-OPERATIVE PRODUCTIVE FEDERATION, LTD. *The Co-operators' Year Book 1932*. Leicester 143 pp.

THE HORACE PLUNKETT FOUNDATION.—*Year Book of Agricultural Co-operation*, 1932. London. George Rutledge and Sons, Ltd. 540 pp.
TIKHOMIROV, V. *Les voies du développement de la Coopération de Production en U. R. S. S.* Office d'édition coopératif unifié pour l'URSS "KOIZ". Moscou, 1931, 64 pp.

La Cooperació en l'agricultura danesa

En un informe sotmès al recent Congrés cooperatiu a Aarhus per Axelsen Drejer, secretari de la Unió Cooperativa danesa, es contenen xifres interessants que demostren el paper importantíssim que juga la Cooperació en la vida econòmica del país, sobretot en l'agricultura. Les lletres cooperatives tractaren, en 1930, el 95 per cent de la producció total de llet del país. Les associacions cooperatives d'exportació de mantega han exportat el 42,4 per cent de les exportacions totals. Els exportadors cooperatius han sacrificat el 85 per cent dels animals destinats a l'exportació i les organitzacions cooperatives han posat a la venda el 28,4 per cent de la producció total d'ous. Les Associacions cooperatives de proveïment de forratges han manipulat el 52,5 per cent dels forratges del país i les Associacions cooperatives d'adobs han fornit el 29,2 per cent dels adobs necessaris a l'agricultura danesa.

TALLERS ZEUS

Construcció de l'aparell de ràdio "ZEUS" de 3, 5 i 6 vàlvules completament selectius + Reparació d'altres aparells de ràdio i gramòfons de totes menes

"ZEUS"
Sepúlveda, 174
Telèfon 30883

Dels articles firmats són responsables llurs autors.

Unió Socialista de Catalunya

Actes de Propaganda

MÍTINGS I CONFERÈNCIES

20 març

Conversa de Joan Comorera, a Tarragona, a les 6 de la tarda.

27 març

Gran miting inaugural de la secció del districte VII. Oradors: E. Trías, Elionor Serrano, Emili Mira, J. Duran i Guàrdia i Josep Xirau.

SECCIÓ DISTRICTE I

Ha quedat constituïda la secció de la U. S. C. del Districte I de Barcelona, de la qual parlarem ben aviat. Per a discutir l'ordre del dia del Primer Congrés Nacional de la U. S. C., es convoca als afiliats d'aquesta secció el vinent divendres, a les 10 de la nit, al local central del partit (Carrer Alt de Sant Pere, 29, pral.)

SECCIÓ DEL DISTRICTE VI

El Consell Directiu d'aquesta Secció de la U. S. C., convoca a tots els seus afiliats a l'Assemblea general extraordinària que tindrà lloc el proper dijous dia 24 a dos quarts de 10 de la vetlla, a l'estatge del Comitè executiu, Alt de S. Pere, 29, amb l'ordre del dia següent:

1. Lectura i aprovació de l'acta de l'assemblea anterior.
2. Informe de l'actuació del Consell Directiu.
3. Informe de l'actuació dels delegats de la Secció al Congrés Comarcal.
4. Discussió i aprovació de l'estat de comptes de la Secció.
5. Discussió dels rapports que presenten al Congrés Nacional de la U. S. C. el Comitè Executiu, el Conseller de Economia i Treball, els diputats a la Generalitat i els diputats a les Constituents.
6. Programa mínim del partit.
7. Proposicions al Congrés Nacional.
8. Nomenament de delegats al Congrés Nacional.
9. Nomenament de representants de la Secció al Consell Central de la Federació Comarcal.
10. Discussió de les proposicions presentades per escrit 48 hores abans de la celebració de l'assemblea.

SECCIÓ DISTRICTE IX

Convoca als seus afiliats a l'Assemblea general ordinària que tindrà lloc el proper dimarts, dia 22 dels corrents, a les deu de la nit, en el seu estatge social carer del Clot, 32, baixos, per a tractar la següent

ORDRE DEL DIA

1. Lectura de l'acta de l'Assemblea anterior.
2. Els Delegats al passat Congrés Comarcal, donaran compte de llur actuació.
3. Nomenament de Delegats per a formar la Junta Central de la Federació Comarcal de Barcelona (Ciutat).
4. Discussió dels Reports del Comitè Executiu, del Conseller d'Economia y Treball, dels Diputats a la Generalitat i dels Diputats a les Corts Constituents.
5. Discussió del Programa mínim.
6. Proposicions.
7. Nomenament de Delegats pel Congrés Nacional del partit.

DISTRICTE X, SECCIÓ 1.ª

Es posa en coneixement de tots els afiliats a la «Unió Socialista de Catalunya» del districte X, (Secció primera) que el dimecres, dia 23

URALITA

ELS MILLORS MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

URALITA, S. A.
PLAÇA ANTONI LÓPEZ, 15
TELEFON 16556 :: BARCELONA

del corrent, a les 10 de la nit, es celebrarà assemblea general de la Secció, al local social, carrer del Clot, 32.

Subscripció permanent pro JUSTÍCIA SOCIAL

Donatius	
SUMA ANTERIOR	495.— Ptes.
Josep Figueres, de la Garriga, per subscripció	4,50 »
Josep Esteban, de Copons, gir	5,— »
Total	504,50 ptes.

CORREU ADMINISTRATIU

Josep Figueres, de la Garriga	0,50 ptes.
Total	0'50 ptes.

L'ESTAMPA

I M P R E M T A

TREBALLS DE LUXE

Aribau, 75
Tel. 71862

BARCELONA

Propaguen "Justícia Social"!!